

XVII. Museolautakunta.

Helsingin kaupungin museolautakunnan kertomus vuodelta 1920 sisälsi seuraavaa:

Museolautakuntaan kuuluivat vuonna 1920 yliarkkitehti S. M. Schjerfbeck puheenjohtajana sekä filosofiantohtorit J. Ailio ja J. Rinne. Lautakunta kokoontui kahdeksan kertaa museon johtajan toimiessa sihteerinä.

Sittenkuin museon johtaja N. Wasastjerna oli jättänyt lautakunnan maaliskuun 17 p:nä pitämään kokoukseen anomuksen saada eron virastaan niin pian kuin mahdollista, mutta ainakin kesäkuun 1 p:stä ja lautakunta oli puoltanut eron myöntämistä viimeainitusta ajankohdasta lukien, myöntyi kaupunginvaltuusto huhtikuun 21 p:nä anomukseen lautakunnan ehdotuksen mukaisesti. Museon johtajaksi kaupunginvaltuusto sittemmin kesäkuun 15 p:nä valitsi arkkitehti A. W. Ranckenin.

Jo lautakunnan helmikuun 10 p:nä pitämässä kokouksessa otettiin käsiteltäväksi kysymys museon jälleen kuntoonpanemisesta, koska katsottiin olevan aika suoda yleisölle tilaisuus käydä museossa sen levottomien aikojen ja kapinan johdosta kaappeihin ja arkkuihin pakattuja kokoelmia katsomassa. Tällöin oli museo järjestettävä kokonaan uudestaan, mihin osaltaan vaikutti sekin seikka, että huoneet, joita osittain oli käytetty toisiin tarkoituksiin, oli korjattu ja tällöin oli saatu lisää tilaa poistamalla muutamia komeroita y. m. Huoneiden uutta järjestelyä koskeva ehdotus oli myöskin esitetty.

Heti sen jälkeen kuin uusi museonjohtaja oli valittu, alkoivat museon järjestämis- ja esiinasettelutyöt. Siitä huolimatta että museoesineiden purkaminen ja niiden järjestäminen ja asettelu keskeytymättä jatkui, ei museo kuitenkaan vuoden vaihteessa ollut siinä kunnossa, että se olisi voitu avata yleisölle. Tähän vaikutti osaltaan myöskin uuden museonjohtajan tottumattomuus ja se että eri esineet ja niiden alkuperä olivat hänelle oudot; myöskin täydellisen museoesineiden luettelon puute vaikeutti työtä.

Vuoden vaihteessa museo kuitenkin oli jotakuinkin valmiina vastaanottamaan niitä, jotka siellä haluavat tutkia pääkaupungin muistomerkkejä oppiakseen niiden avulla tuntemaan kaupungin historiaa, sen nopeaa elpymistä tuhoisien hävitysten ja vastoinkäymisten jälkeen ja sitä sivistyselämää, joka siellä on sykähdellyt monivaiheisina aikoina.

Melkoinen osa työstä on omistettu Leo Mechelinin työhuoneelle, joka lahjoituksen kautta on joutunut museon omaisuudeksi, mutta joka ei aikaisemmin ole ollut nähtäväksi asetettuna. Siihen kuuluva runsas kirjakokoelma on myöskin alkuperäisellä tavalla järjestetty kirjakaappeihin.

Kaiken tämän työn kestäessä on kuitenkin uusien esineiden hankkimista museoon pidetty mitä tärkeimpänä tehtävänä. Harrastus kohdistui

ensi sijassa lähimmän menneisyyden tapahtumiin, jotka eittämättä ovat painaneet leimansa pääkaupunkiin. Paitsi sota-aikaa koskevia valokuvia ja selonteokoja on koottu ensimmäisiin Suomen messuihin, samanaikaisesti vietettyihin ruotsalaisiin laulujuhliin y. m. kohdistuvia kokoelmia. Edelleen on museota varten koottu kuvauksia, muistiinpanoja, elämäkertoja y. m. käsittävää Helsingikirjallisuutta. Myöskin osa sotakirjallisuudestamme on niin läheisesti kosketellut pääkaupunkia, ettei sitä ole voitu sivuuttaa. Tällöin ovat eräät kirja-antikvariaatit ja kustantajat osoittaneet museolle tunnustusta ansaitsevaa auliutta. Huomattava kokoelma painotuotteita ja reklaameja on kerätty sanomalehtien toimituksilta sekä eri liikkeiltä. Yksityishenkilöistä, jotka ovat muistaneet museota lahjoilla, mainittakoon arkkitehti M. af Schultén, joka on lahjoittanut mielenkiintoisen ja arvokkaan kokoelman vanhoja käyntikortteja, kamreeri V. Hougberg, joka on lahjoittanut kokoelman juhlamerkkejä Uusmaalaisen osakunnan vuosijuhlista, naamiohuveista y. m., professori A. Lindgren, joka on lahjoittanut kaupungin lintuperspektiivin, sekä museon entinen ja nykyinen johtaja.
